

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2024. november

HÍREK

Nagy bagoly a Mecsekben

A Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzetben monitoring céllal üzemeltetett madáritatón ritka faj jelent meg. A kameracsapda uráli baglyot fényképezett. Ez a nagytermetű bagoly hazánkban csak az Északi-Középhegységben költ bizonyítottan, ott is meglehetősen kis számban.

A Dél-Dunántúlon ritkán bukkannak fel kóborló egyedei, főként a téli időszakban. A Mecsek belső területeiről ez idáig nem volt előfordulási adata.

Az uráli bagoly (*Strix uralensis*) Magyarországon fokozottan védett faj, természetvédelmi értéke 100.000 Ft.

(Szöveg és fotó: Völgyi Sándor természetvédelmi őr)

Újabb különleges termékek kapták meg a Duna-Dráva Nemzeti Parki Termék Védjegyet

2024. november 18-án zajlott a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Nemzeti Parki Termék Védjegy idei pályázati felhívására benyújtott kérelmek bírálata. Pályázni kézműves termékekkel, valamint feldolgozott növényi élelmiszerekkel lehetett, mint például: lekvár, szörp, gyógy-, fűszernövényekből készült termékek, méhészeti-, tej- vagy hústermékek. A közel másfél évtizeddel ezelőtt létrejött védjegyre olyan termelők, kézművesek, gazdaságok pályázhattak, akik természetvédelmi oltalom alatt álló területeken végzik tevékenységüket.

A bíráló bizottság – Balogh Edina, Pádárné dr. Török Éva, Burján István, Salamon Balázs, Pintér Gergely – idén is különleges ötletekkel, kiváló minőségű termékekkel találkozott, melyek elkészítése a természettel összhangban történik.

Örömkre szolgál, hogy az idei évtől a már meglévő termékek mellett újabb 21 terméken találkozhatnak a vásárlók a Nemzeti Parki Termék védjeggyel.

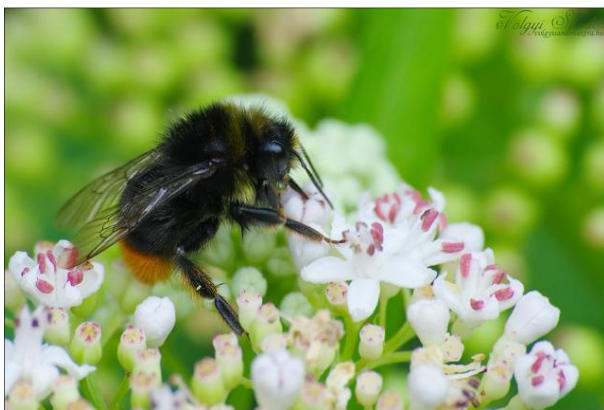
Keressék bizalommal a 2024-es védjegyes pályázat díjazottjait, akiknek ezúton is gratulálunk!

- **Garamváriné Csanálosi Andrea:** almaalap aszalványából készült dióstekercs
- **Lukács Lóránt:** meggylekvár, zöldbíó befőtt, körte chutney, füge lekvár, feketeszeder lekvár
- **Schmidt Ágnes:** Just Berries eperlekvár, Just Berries málnalekvár, Just Berries szederlekvár, Barocca-ribizlis élményital, Barocca-berry selection élményital
- **Kovács Péter** hagyományos kovácsolt termékei: metszőkés, kacorkés, hagymaásó, verővas, sétatokos, szőlőcsákány, aszatóló, konyhabalta
- **Rosta Endre:** hordható gyermekálarc, kicsi busóálarc ajándéktárgy

A Nemzeti Parki Termék védjegyről országos szinten, valamint nemzeti park igazgatóságoként is bővebb információ a www.nemzetiparkitermek.hu oldalon olvasható.

Poszméh játék – lezajlott a nyereménysorsolás

Idén is meghirdettük a Poszméh Monitoring Programot. A programhoz kapcsolódóan lakossági felhívást tettünk közzé: poszméhekről, megadott szempontok szerint készült saját felvételek beküldésével lehetőség volt részt venni egy nyereménjátékban.

A felhívás szerint a képeket beküldők közül három személy a DDNPI egy-egy ajándékcsomagját nyerhette meg, sorsolás útján. A játék zárása 2024 október 31-én 23.59-kor volt, a részvételi szándék jelzésére eddig volt lehetőség.

A felhívásra jelentkezők közül három szerencsés a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság ajándékcsomagját nyerte meg. A nyertesek: Szabolcsi Anikó, Horváth Balázs, és Varga Norbert, akik postán kapták meg a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság ajándékcsomagjait.

A nyerteseknek ezúton is gratulálunk, minden résztvevőnek megköszönjük, hogy részt vett a játékban, értékes adatokkal gazdagította a programot.

(Fotó: him kövi poszméh, a képet Kovács László természetvédelmi őr készítette)

A cserregő fagyöngypásztor

A tél elejére megváltozik az erdő hangulata. Legtöbbször csend uralkodik a fák között, amit egy-egy területéhez hű harkály vagy csuszka hangja tör csak meg. Sok erdei madár elvonult, mások kóborolnak, behúzódnak a településekre, felkeresik a madáretetőket. Ám van egy madár, amely ilyenkor is makacsul ragaszkodik az erdőhöz, és annak is a fagyönggyel fertőzött fáihoz.

Nem véletlenül, hiszen kedvenc téli táplálékai közé tartozik a fagyöngy termése. Ez a legnagyobb termetű rigófélének, a léprigó. Olyannyira ragaszkodik egy-egy jobb fagyöngylelőhelyhez, hogy ott úgynevezett táplálkozórevírt is fenntart, míg a kedvenc eledele kitart. Ezekben az erdőrészekben télen gyakran hallatja erős, cserregő hangját, enyhébb napokon még halkán énekelget is. Ebből a ragaszkodásból a fagyöngy is hasznot húz. A termést a léprigó nem tudja teljes egészében megemészteni. A mag, és a körülötte lévő ragadós burok sértetlenül halad át a madár tápcsatornáján, melyet aztán elpottyant, az pedig szerencsés esetben fennragad egy faágon, ahol következő tavasszal kicsírázhat. Ily módon segíti egymást a két faj. A fagyöngy táplálja a madarat, a léprigó pedig elősegíti a növény terjedését.

A léprigó (*Turdus viscivorus*) Magyarországon védett faj, természetvédelmi értéke 50.000 Ft.

(Szöveg és fotó: Völgyi Sándor természetvédelmi őr)

EMBER ÉS TERMÉSZET

Madáritató télen?

De még mennyire! A természettel kapcsolatos médiatartalmakban sok szó esik a téli hónapokban a madáretetésről, annak mikéntjéről, szabályairól. Kevés helyen ejtenek szót arról, hogy vajon mi a helyzet a hideg időben a madáritatóval. A madáritató ugyanolyan madárvédelmi eszköz, mint a mindenki számára ismert madáretető. Legyen az csupán egy nagyobb virágalátét vagy egy profi módon kialakított sekély medence, a madarak egész évben látogatni fogják. Nem csak száraz nyári napokon, hanem a fagyos téli időben is használják, ha gondoskodunk folyamatosan a víz pótlásáról. A madáretető közelében létesített itatót a napraforgómagra járó összes madár látogatni fogja, és olyan fajok is feltűnhetnek ilyenkor a víz mellett, melyekkel egyébként ritkábban találkozunk az etetőnél. Ilyen például a kőrisek termését fogyasztó süvöltő, a fenyvesekben bujkáló apróság, a királyka, vagy a fagyöngy termésén táplálkozó léprigó.

Amellett, hogy hasznos tevékenység egy madáritató létesítése, talán nem csak a madárkedvelőknek örömteli látvány a sokszor alig 1-2 °C-os vízben fürdőző madarak látványa.

(Szöveg és fotó: Völgyi Sándor természetvédelmi őr)

FELHÍVÁS

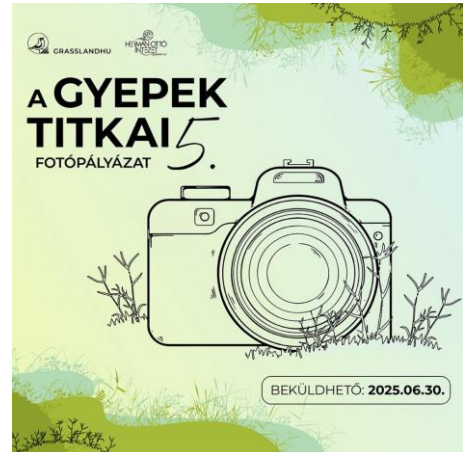
A gyepek titkai V. fotópályázat

A Grassland-HU LIFE integrált projekttel kapcsolatban a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. és projektpartnerei ötödik alkalommal hirdetik meg a gyepek élőhelyek értékeinek bemutatását, népszerűsítését célzó fotópályázatukat. A pályázat kiemelt célja, hogy felhívja a figyelmet a gyepek és élőviláguk védelmére, megőrzésük fontosságára, valamint a gyepeket fenntartható módon hasznosító, a gyepeket védő helyi emberekre. Az elmúlt években a pályázatok tematikája a gyepek élőhelyeiken élő növényfajok, gerinctelen és gerinces állatfajok, valamint a gyepekhez kötődő őshonos állatfajok bemutatása volt.

A fotópályázat ötödik fordulójának célja felhívni a figyelmet a gyepek szépségére és sokszínűségére, valamint a megőrzésükhöz szükséges emberekre és helyi, hagyományos ökológiai tudásukra, így a mostani kiírásban tájképek készítése, valamint a gyepekhez kötődő pásztorélet bemutatása a pályázók feladata.

A pályázatok beküldésének határideje: 2025. június 30. éjfél. A pályázatra jelentkezni és fényképeket feltölteni az alábbi online felületen keresztül lehetséges: <https://www.grasslandlifeip.hu/a-gyepek-titkai>

(Forrás: Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.)

SZEMELVÉNYEK A TERMÉSZETVÉDELME TÖRTÉNETÉBŐL

25 éve történt

A környezetvédelmi miniszter 11/1999. (X. 29.) KöM rendelete értelmében, Tolna és Fejér megye határán több védett és védelemre tervezett terület összevonásával 1999-ben jött létre a Dél-Mezőföldi Tájvédelmi Körzet. A terület természetes növénytakarásai a homokpuszták, a homoki legelők, a kiszáradó láprétek és löszpuszta-rétek, melyek közé gyöngyvirágos tölgyesek, gyertyános tölgyesek és égerláperdők ékelődnek. Szinte minden részterületnek megvan a maga kiemelkedő botanikai, természeti értéke. Csak az orchideáknak 10 faja fordul elő, és helyenként tömeges a kornistárnics, valamint a szibériai nőszirm. Jelentős állományban megtalálható a fokozottan védett tátorján és a ritka - jégkorszaki maradvány – zergeboglár is. Említést érdemel hazai sáfrányunk, a tarkasáfrány. Az állatvilágot tekintve a Dél-Mezőföld számos védett és fokozottan védett madár- és denevérfajnak fontos élőhelye. A láprétek ritka madarai a réti tücsökmadár és a haris, míg a homokgyepeken parlagi pityer vagy a színpompás gyurgyalagok figyelhetők meg. A vidék egyik legismertebb rágcsálója a védett ürge. A tájvédelmi körzet területén fészkelő ragadozó madarak közül kiemelkedő a hazánkban ritka kerecsensólyom előfordulása.

(Forrás: ddnp.hu, sorozatszerkesztő: Varga Zsolt őrszolgálat-vezető)

Bemutatóhelyeink nyitvatartása az őszi-téli időszakban

Az őszi-téli időszakban bemutatóhelyeink nyitvatartási rendje az alábbiak szerint alakul:

Pécs – Pintér-kert Arborétum

november 1 – február 28.:
H-CS: 8.00-16.00, P: 8.00-13.30
december 14 – január 5.: zárva

Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum

október 16 – március 14.: naponta 10.00-15.00
december 24-26. között, valamint december
31-én és január 1-jén zárva

Szaporca – Ős-Dráva Látogatóközpont

november 1 – február 28.: K-V: 10.00-16.00
december 21 – január 1.: zárva

Nagyharsányi Szoborpark

október 1 – március 31.: naponta 10.00-16.00
december 23 – január 2.: zárva
Szársomlyó túrák december 23 – január 2.
között nem indulnak

Mohácsi Nemzeti Emlékhely

október 24 – március 31.:
naponta 9.00-16.00 óráig
december 23-26. között, valamint december
31-én és január 1-jén zárva

Drávaszentés – Dráva Kapu Bemutatóközpont

november 1 – április 30.: zárva

Kölked – Fehér Gólya Múzeum

szeptember 1 - április 30.:
K-SZO: 10.00-16.00, ünnepnapokon zárva
december 22 – január 6. között zárva

Pécs – Tettyei Mésztfu-barlang

november 2 – március 15.: zárva

A feltüntetett időszakokon kívül a főszezon nyitvatartási rend érvényes.

További információk honlapunkon találhatóak: <https://ddnp.hu/okoturizmus/bemutatohelyek>

Decemberi programajánló

December 3.: Madarak védelme a ház körül: téli madáretetés

A programon résztvevők lehetőséget kapnak arra, hogy a madáretetők téli vendégeinek életébe bepillantást nyerjenek. Olyan kérdésekre keressük a választ, hogy milyen táplálékkal szabad etetni a télen itt maradt kismadarakat, és mivel tilos etetni őket. A foglalkozás zárásaként minden résztvevő újrahasznosított anyagokból saját etetőt is készíthet.

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/377-3383.

Helyszín: Tettye Oktatási Központ és Pintér-kert Arborétum (Pécs). Időpont: 10.00 óra.

A program időtartama: 60 perc. Részvételi díj: 1000 Ft/fő

December 3.: DDNP Klub – Márkus András: Kerékpározz munkába!

Ember hajtotta eszközök használata a természetvédelmi adatgyűjtésben

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság népszerű előadás-sorozata a DDNP Klub. Az ingyenes előadások résztvevői sok érdekes titkot hallhatnak növény- és állatfajokról, betekintést nyerhetnek az igazgatóságon folyó természetvédelmi szakmai munkálatokba, Dél-Dunántúl természeti és kulturális értékeibe. *Helyszín: Tettye Oktatási Központ (Pécs). Időpont: 17.00 óra. Ingyenes program.*

December 4.: Madarak védelme a ház körül: téli madáretetés

A program lehetőséget biztosít arra, hogy a madáretetők téli vendégeinek életébe bepillantást nyerjünk. A résztvevők megtudhatják, milyen táplálékkal szabad etetni a télen itt maradt kismadarakat, valamint a résztvevők újrahasznosított anyagokból saját etetőt is készíthetnek.

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/377-3383.

Helyszín: Ős-Dráva Látogatóközpont (Szaporca). Időpont: 10.00 óra.

A program időtartama: 60 perc. Részvételi díj: 700 Ft/fő.

December 6.: Idegenvezetés a Pintér-kert Arborétumban

Az Arborétum egy szentimentális tájképi kert, amelyben a főként örökzöld növények mellett mesterséges várrom, fa pavilon, két vízmedence, valamint több szobor is megtalálható. A minden hónap első péntekjén megtartott garantált program résztvevői szakvezető kalauzolásával betekintést nyerhetnek a közel száz éves múltra visszatekintő gyűjteményes kertben megtalálható különleges örökzöldek, gyümölcsfák, dísfák világába. A program részét képezi a kert középső részén elhelyezkedő Mecsek Kiállítás megtekintése is, amelyben a résztvevők egy audiovizuális installáció segítségével átfogó képet kaphatnak a Mecsek természeti és kultúrtörténeti értékeiről, valamint a legfontosabb kirándulási célpontokról.

*Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs). Időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 1 óra.
Részvételi díj: 1000 Ft/fő.*

December 6.: Fotós túra az Abaligeti-barlangban

A program során fotós szakvezető segítségével lesz lehetőség a cseppkövekben gazdag barlang képződményeinek fényképezésére.

A programra előzetes bejelentkezés szükséges!

E-mail: attila.komlos@ddnp.hu, eva.horvath@ddnp.hu

Helyszín, időpont: Abaligeti-barlang, 15.00 óra. A program időtartama: 2 óra.

Részvételi díj: a barlangi belépő ára.

December 7.: Tematikus barlangtúra az Abaligeti-barlangban – földrajz

A program résztvevői az általános barlangi túránál részletesebben ismerhetik meg a barlang kialakulásának földrajzi folyamatait, a karszterületek működését. A tematikus túra során nem csak szemügyre vehetjük a szebbnél szebb cseppköveket, a barlang oldásos és koptatásos formakincsét, hanem kialakulásukról, fejlődésükről is számos érdekességet hallhatunk.

Helyszín: Abaligeti-barlang. Időpont: 14.00 óra. A program időtartama: 1,5 óra.

Részvételi díj: A barlangi belépő ára. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 72/498-766. A résztvevők maximális létszáma 20 fő. A programon való részvételt 12 éves kor felett ajánljuk.

December 7.: Szalmadiszek karácsonyra

Az ártéri ember mindent felhasznált környezetéből. Vége az aratásnak, az ott maradt szalma pedig értékes ebben a világban, itt a tél és közeledik a karácsony. A kukorica mellett a búza is fontos takarmánynövény volt régen is és most is. Erről tartunk egy rövid előadás, valamint a szalma egyik felhasználási formáját fogja nekünk megmutatni vendégünk. Segítségével csodás szalmadiszeket fogunk készíteni! Erre várjuk kicsik és nagyok jelentkezését is.

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/846-6020.

Helyszín: Fehér Gólya Múzeum (Kölked). Időpont: 9.00 óra. A program időtartama: 3 óra.

Részvételi díj: 1500 Ft/fő.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.
Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388
E-mail: szilvia.wodtke@ddnp.hu, attila.komlos@ddnp.hu
www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, a következő linken iratkozhat le: https://ddnp.hu/hasznos/hirlevel_leiratkozas